

Universitätsbibliothek Wuppertal

Epistolæ obscvrorvm virorvm

cvm inlvstrantibvs adversariisqve scriptis

Textvs

Hutten, Ulrich von

Lipsiæ, 1864

25. Magister Philippus Sculptoris

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-976](#)

cum suo libro debet comburi, quia est maxime scandalosum quod aliquis debet talem librum compilare. Nuper fui Equiritia et volui emere equum, in quo volo equitare ad Viennam; tunc vidi illum librum venalem; et cogitavi mecum quod necesse est quod vos videbitis illum, ut possitis ei respondere ad suam perversitatem; quia si possem facere vobis maiora servitia, non vellem tardari, quia habetis me humilem servitorem et fautorum vestrum. Sciatis quod adhuc habeo malos oculos; sed venit huc quidam Alchimista qui dicit quod scit medicare oculis, etiamsi homo esset totaliter cœcus in illa infirmitate. Et alias habet bonam experientiam, quia ambulavit per Italiā et Franciam, et multas provincias. Et sicut scitis, omnis Alchimista est medicus aut saponista: quamvis iam est depauperatus aliquantulum. Vos quæquivistis etiam quomodo succedit mihi alias. gratior vobis quod queritis ita. sed debetis scire quod adbuc bene sto de gratia dei. et in ista vindemia detorculavi multum vinum, et in frumentis habeo bonam sufficientiam. Sed de novitatibus scitote, quod serenissimus dominus imperator mittit magnum populum in Lombardiam contra Venetianos, et vult eos corrigere pro superbia sua. Ego vidi bene duo milia cum sex baniris, et habuerunt pro dimidio cuspides, et pro dimidio pīxides seu bombardas, et fuerunt satis terribiles, et habuerunt scissas cæligas. et fecerunt multa damna rusticis et villanis. et homines dixerunt quod vellent quod omnes interficerentur. sed ego opto quod redibunt cum sanitatem. Mittatis mihi cum isto nuncio formalitates et distinctiones Scoti quas composuit Brulifer, et etiam Clipeum Thomistarum in littera Aldi, si potestis reperire. Etiam vellem libenter videre modum metrificandi quem vos compoñistis. Et emite mihi Boecium in omnibus suis operibus, et præcipue de disciplina scholarium, et de consolatione philosophica cum commento Doctoris sancti. et cum hoc Valete et habeatis me commendatum. ex Augusta.

25.

30 Magister Philippus Sculptoris
salutem dicit
Magistro Ortvino Gratio.

Sicut scripsi vobis sepe, ego habeo molestiam quod ista ribaldria, scilicet facultas poetarum, sit communis et augetur per omnes provincias et regiones. tempore meo fuit tantum unus poeta qui vocatus fuit Samuel; et nunc solum in ista civitate sunt bene viginti, et vexant nos omnes

² Equiritia ^{1...3.} non in Eq. neque Equiritiae. ³ vellem ^{3.} . Et ^{1...3.} ¹⁵ bonū

^{1...3.} ²³ . Et ^{1...3.} ²⁵ Boetiū 2.

³⁰ M. ^{1...3.} ³¹ S.D. ^{1...3.} ³² M. ^{1...3.} ³⁶ . Et ^{1...3.}

Thomas & Hau
nt

qui tenemus cum antiquis. Ego nuper realiter expedivi unum qui dixit quod scholaris non significat personam qui vadit ad scholas discendi causa, et dixi: ‘asine, vis tu corrigere doctorem sanctum qui ponit istam dictio-^{nem?}’ Postea scripsit ipse unam invectivam ad me, et posuit multa op-
probriosa dicta, et dixit quod non sum grammaticus bonus, quia non recte exposui ista vocabula quando practicavi in prima parte Alexandri, et in libro de Modis significandi. Et volo vobis scribere formaliter illos terminos, quod debetis videre quod recte exposui, secundum omnes vocabularios, et ad hoc possum allegare autenticos autores, etiam in Theolo-
gia. Et primo dixi: ‘Seria aliquando significat ollam, et tunc dicitur a Syria, quia in tali provincia primo facta est; etiam potest dici a seriis, quia est utilis et necessaria; vel a serie, id est ordine fit. Item Patritii dicuntur patres senatorum. Item currus dicitur a currendo, quia per eum cur-
runt interiora ad extra. Item ius, iuris, significat iustitiam; sed ius, iu-
tis, significat prodium; unde versus:¹⁵

Ius, iutis, mando; ius, iuris, in agmine pando.

Item Lucar significat pecuniam quę colligitur ex luce vel ex sylva. Item mantellus significat pallium, et inde venit diminutivum manticulus. Mechanicus, id est adulterinus, hinc dicuntur artes mechanice, id est adul-
terine, respectu liberalium, quę sunt verę artes. Item mensorium est²⁰ quicquid ad mensam pertinet. Item Polyhistor dicitur qui scit multas historias; inde venit Polyhistoria, id est pluralitas historiarum. Polysenus dicitur qui habet plures sensus’. Ista et similia dicit non esse vera, et scandalizavit me coram scholaribus meis. Tunc ego dixi quod sufficit ad eternam salutem, quod aliquis est simplex grammaticus et saltem scit ex-²⁵ primere mentis conceptum. Tunc respondit, quod neque sum simplex neque duplex grammaticus, et nihil scio. Tunc fui letatus, quia iam volo citare eum ad privilegia universitatis Viennensis, ubi debet respondere mihi, quia ibi sum promotus de gratia dei in magistrum; et si fui sufficiens toti universitati, etiam volo sufficiens esse uni poetę, quia universi-³⁰
tas est plus quam poeta. Et credatis mihi, ego non vellem istam iniuriā dare pro viginti florenis. Dicitur hic quod omnes poetę volunt stare cum doctore Reuchlin contra Theologos, et quod unus iam composuit unum librum qui vocatur Triumphus Capnionis, et continet multa scandala etiam de vobis. Utinam omnes poetę essent ibi ubi piper crescit, quod dimi-³⁵ terent nos in pace, quia timendum est quod Facultas artistica peribit propter illos poetas; quia ipsi dicunt, quod artistę seducunt iuvenes, et accipiunt ab eis pecuniam et faciunt eos baccalaureos et magistros, etiam si nihil sciunt. Et iam fecerunt quod scholares non amplius volunt pro-

² qui] q̄ 1.3. qui 2. ¹² patricii 3. ^{14.15} intis hic et paullo post 1...3. et sic voluit Sculptoris. ¹⁷ filua, 2. ²⁴ ego omis. 1.2. ³⁸ baccalaurois 2.

moveri in artibus, sed omnes volunt esse poete. Ego habeo unum amicum qui est bonus iuvenis, et habet optimum ingenium, et parentes sui miserunt eum ad Ingelstad, et ego dedi ei litteras promotoriales ad quendam magistrum qui bene est qualificatus in artibus, et nunc tendit procedere ad gradum doctoratus in Theologia: tunc iste iuvenis recessit ab illo magistro et venit ad Philomusum poetam, et audit lectiones eius. Et sic misereor illius iuvenis, secundum quod scriptum est Proverbiorum XIX.: 'Feneratur domino qui miseretur pauperis'; quia si mansit usque ad hoc tempus apud illum magistrum, tunc iam esset baccalaureus. Sed sic nihil est, etiam si studet decem annos in poetria. Ego scio quod etiam habetis multas vexas ab ipsis poetis secularibus. quamvis enim vos estis etiam poeta, tamen non estis talis poeta. sed vos tenetis cum ecclesia, et cum hoc estis bene fundatus in Theologia, et quando compilatis carmina, tunc non sunt de vanitatibus, sed de laudibus sanctorum. Libentissime vellem 15 scire quomodo staret negotium illum cum doctore Reuchlin. si possum in hoc utilis esse vobis, tunc significate mihi et simul scribatis mihi omnia. et Valete.

26.

Antonius Rubenstadius
Magistro Ortvino Gratio

20 Salutem ex cordiali affectu amicabiliter optat. Venerabilis domine magister, sciatis quod pronunc non habeo tempus ad scribendum de aliis rebus non valde necessariis, sed tantum respondeatis mihi ad unam quæstionem quam sic propono: Utrum doctor in iure teneatur facere reverentiam magistro nostro qui non incedit in habitu. Est autem habitus magistrorum nostrorum, sicut scitis, caputum magnum cum liripipo. Est hic unus doctor qui est promotus in utroque iure et habet inimicitiam cum magistro nostro Petro Meier plebano. Et nuper obviavit sibi in platea, quando magister noster Petrus non ivit in habitu, tunc ille iurista 25 non fecit ei reverentiam. Et postea fuit dictum quod non bene fecisset, quia etiam si esset inimicus eius, tamen deberet ei facere reverentiam, propter honorem sacræ Theologie. Quia deberet esse inimicus personæ et non scientię. quia magistri sunt in loco apostolorum. De quibus scriptum est: 'Quam speciosi pedes evangelizantium bona, prædicantium pacem'. quapropter si speciosi sunt pedes eorum, quanto magis capita et manus debent esse speciosa. Et videtur quod omnis homo, etiam princi-

⁷ sic] si 1...3. aut Et sic aut ,etsi scribendum est. miferior 2. ¹⁵ illū 1...3.

²⁰ M. 1...3. ²² Uterū 3. ²⁸ cum omis. 3. Meyer 3.